

magazyn

pomorskie

2023

l i p i e c

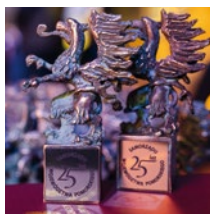
BEZPŁATNE PISMO SAMORZĄDOWE

**POCIĄGI ELEKTRYCZNE NA LINII PKM
CZEMU NIE MOŻE BYĆ ICH WIĘCEJ?**

CZYTAJ NA STR. 6

5 Pomorski samorząd ma już 25 lat!

6 Pociągi elektryczne na linii PKM: mogłoby być ich więcej, ale...

7 Wielkie zmiany w Skarszewach dzięki unijnym projektom za prawie 21 mln zł

8 Kaszubi z całego świata zjechali do Kartuz

URZĄD MARSZAŁKOWSKI WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO
ul. Okopowa 21/27, 80-810 Gdańsk

MARSZAŁEK WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO
Mieczysław Struk
tel. 58 32 68 500
e-mail: marszalek@pomorskie.eu

ZARZĄD WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO
Wiestaw Byczkowski
tel. 58 32 68 520
e-mail: w.byczkowski@pomorskie.eu

Leszek Bonna
tel. 58 32 68 516
e-mail: l.bonna@pomorskie.eu

Agnieszka Kapala-Sokalska
tel. 58 32 68 508
e-mail: a.kapala-sokalska@pomorskie.eu

Józef Sarnowski
tel. 58 32 68 504
e-mail: j.sarnowski@pomorskie.eu

SEJMIK WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO
Przewodniczący: Jan Kleinsmidt
tel. 58 32 68 736
e-mail: sejmik@pomorskie.eu

SKARBNIK WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO
Henryk Halmann
tel. 58 32 68 576
e-mail: h.halmann@pomorskie.eu

SEKRETARZ WOJEWÓDZTWA – DYREKTOR GENERALNY UMWP
Sławomir Kosakowski
tel. 58 32 68 512
e-mail: dgu@pomorskie.eu

Zarząd Woje zaufa

Dorota Kulka

14 O bibliotekach na Pomorzu. Miejsce ostatnie czy trzecie?

16 Poptłynęliśmy przez Gdańsk!

Podczas czerwcowej sesji Sejmiku Województwa Pomorskiego radni przyjęli *Raport o stanie województwa pomorskiego w 2022 r.*, a Zarząd Województwa otrzymał wotum zaufania. Radni, po zapoznaniu się ze sprawozdaniem z wykonania budżetu, zdecydowali również o udzieleniu zarządowi absolutorium.

REDAKCJA/Biuro Prasowe UMWP:

Michał Piotrowski
rzecznik prasowy UMWP
m.piotrowski@pomorskie.eu

Katarzyna Piotrowska
szefowa redakcji serwisu
www.pomorskie.eu
k.piotrowska@pomorskie.eu

Michał Szczupaczyński
dyrektor Kancelarii Marszałka
Województwa Pomorskiego
m.szczupaczyński@pomorskie.eu

Wersja elektroniczna magazynu
dostępna na stronie internetowej:
www.pomorskie.eu

Artykuły można powielać
i dostarczać innym zainteresowanym
organizacjom z podaniem źródła.

Redakcja zastrzega sobie prawo
skracania i aduacji tekstów
oraz zmiany ich tytułów.

tel. 58 32 68 536, 58 32 68 539
e-mail: redakcja@pomorskie.eu

wództwa z wotum nia i absolutorium

Fot. materiały UMWP

Prezentując raport, który opisuje sytuację społeczno-gospodarczą regionu w 2022 r. oraz podsumowuje działania zrealizowane przez zarząd województwa, marszałek Mieczysław Struk, podkreślił, że był to kolejny trudny rok. Tym razem ze względu na atak zbrojny Rosji na Ukrainę, a także skutki pandemii.

– Skutki obu wstrząsów nakładają się na siebie, wpływając na wiele dziedzin życia społeczno-gospodarczego – mówił marszałek Struk.

Przedsiębiorczy i innowacyjni

Pomorskie utrzymuje 7. pozycję pod względem wielkości PKB i zajmuje 5. miejsce jeśli chodzi o PKB na mieszkańca. Mieszkańcy regionu należą do jednych z najbardziej przedsiębiorczych w kraju. W 2022 r. nasz region zajął 4. miejsce w Polsce pod względem liczby podmiotów gospodarczych na 10 tys. ludności.

– Warto podkreślić, że pomorskie firmy należą do jednych z najbardziej

innowacyjnych w kraju, a nakłady na działalność badawczą i rozwojową rosną – tłumaczył Mieczysław Struk.

Tu żyje się najlepiej

Z raportu wynika, że nasz region jest dobrym miejscem do życia. W raporcie podkreślono wysoką atrakcyjność osiedleńczą oraz dodatnie saldo migracji.

– Pomimo spadku liczby ludności, odsetek mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym jest wysoki i plasuje Pomorze

na 1. miejscu w kraju. Należy do najbardziej aktywnych zawodowo województw, zajmując na 3. miejsce w Polsce. Co cieszy, stopa bezrobocia spada i wynosi 4,6 proc. – zaznaczył marszałek województwa.

Transport, zdrowie i środowisko

W minionym roku kontynuowano modernizację i rozwój infrastruktury.

– Działania Zarządu Województwa Pomorskiego w roku 2022 r. skutecznie

3

Fot. materiały UMWP

powstrzymały techniczną degradację dróg wojewódzkich. Odsetek dróg w dobrym i zadowalającym stanie technicznym wzrósł do prawie 64,6 proc. – relacjonował marszałek.

Dzięki inwestycjom poprawiło się też bezpieczeństwo ruchu drogowego.

Jakość życia mieszkańców Pomorza

Na zlecenie samorządu w 2022 r. w województwie pomorskim rozpoczęto badanie analizujące postawy, zachowania i oczekiwania mieszkańców. Z badania wynika, że 90 proc. respondentów jest zadowolonych z aktualnej sytuacji życiowej oraz warunków życia. Mieszkańcy są dumni z bycia Pomorzanami (78 proc.) i czują się mocno związani z regionem, krajem i Europą (60 proc.). Badanie potwierdza, że do zwiększania zaufania społecznego przyczynia się dialog i konsultacje z mieszkańcami.

Dokonania Zarządu

Jeśli chodzi o działania Zarządu Województwa, kluczowe były negocjacje z Komisją Europejską projektu programu Fundusze Europejskie dla

Pomorza 2021-2027. Do wykorzystania w regionie jest ponad 8 mld zł. Istotna była i wciąż pozostaje realizacja Strategii Rozwoju Województwa Pomorskiego 2030. Podjęto też wiele działań skierowanych na realizację jej celów m.in. koordynowano prace związane ze zmniejszeniem zanieczyszczenia środowiska i eutrofizacji wód Morza Bałtyckiego.

Gorąca dyskusja

Debata nad raportem trwała prawie dwie godziny i była niezwykle burzliwa. Radni gorąco spierali się o to, kto wniósł większe zasługi w sukcesy regionu w 2022 r. Radni opozycji zapowiedzieli, że będą głosowali przeciwko wotum zaufania, ponieważ przygotowany przez Zarząd raport... za mało chwali rząd.

– Nie może być tak, aby samorządy przemilczały, czy wręcz torpedowały działania rządu – mówił Jerzy Barzowski, szef klubu PiS. Radny uspokajał również, że nie zagraża nam inflacja, bo na koniec roku będzie ona niższa.

Budżet i absolutorium

Podczas sesji przedstawiono również sprawozdanie z wykonania budżetu województwa. Realizowany w tak trudnych, zmiennych i wymagających warunkach budżet województwa pomorskiego zamknął się deficytem w wysokości 52 mln zł. Co ważne, było to około 2 razy mniejsza wartość niż pierwotnie zostało zapisane w uchwale budżetowej.

– Mimo że w roku 2022 mierzyliśmy się z wieloma wyzwaniami, realizacja budżetu była zgodna z uchwałą, wypracowaliśmy wysoką nadwyżkę operacyjną, a wskaźniki zadłużenia i obsługi długu utrzymały się na bezpiecznym poziomie – podsumował budżet marszałek województwa.

Ostatecznie radni udzielili Zarządowi Województwa wotum zaufania, a także udzielili absolutorium za 2022 rok.

Fot. materiały UMWP

Pomorski samorząd ma już 25 lat!

Marcin Szumny

W Polskiej Filharmonii Bałtyckiej im. Fryderyka Chopina w Gdańsku zainaugurowane zostały w czerwcu obchody 25-lecia samorządu województwa pomorskiego. Podczas tego wydarzenia Jerzemu Grzywaczowi wręczono honorowe wyróżnienie za zasługi dla naszego regionu.

Fot. Karol Stanczak

5 czerwca 1998 r. Sejm przyjął ustawy, które zmieniły podział terytorialny naszego kraju. Po kilku latach dyskusji, sporów i przetargów politycznych, przeprowadzona została kompleksowa reforma, ustanawiająca m.in. 16 samorządnych regionów, w tym województwo pomorskie w obecnym kształcie.

W uroczystościach rocznicowych wzięli udział członkowie Zarządu Województwa Pomorskiego na czele z marszałkiem Mieczysławem Strukiem, radni obecnej i minionych kadencji Sejmiku Województwa Pomorskiego, parlamentarzyści i samorządowcy z całego Pomorza. Obecni byli także przedstawiciele świata nauki, kultury i życia gospodarczego oraz organizacje pozarządowe, w tym środowisko Zrzeszenia Kaszubsko-Pomorskiego.

Ważnym punktem uroczystości było wręczenie Jerzemu

Grzywaczowi najwyższego odznaczenia w naszym samorządzie regionalnym, czyli Honorowego Wyróżnienia za Zasługi dla Województwa Pomorskiego. Uchwałę o jego przyznaniu Sejmik podjął jednomyślnie – ponad wszelkimi podziałami.

– Jestem wdzięczny sejmikowi pomorskiemu za to wyróżnienie, bo 12-letnia działalność w samorządzie

była dla mnie ważną rzeczą – podkreślił Jerzy Grzywacz. – Serdecznie dziękuję i życzę wszystkim satysfakcji z waszej ciężkiej pracy na rzecz naszego regionu.

Wyróżnienia z okazji 25-lecia samorządu województwa pomorskiego wręczono też samorządowcom, którzy od wielu lat sprawują swoją funkcję i cieszą się zaufaniem mieszkańców Pomorza.

Fot. Karol Stanczak

Fot. Karol Stanczak

POCIĄGI ELEKTRYCZNE NA LINII PKM:

Mogłoby być ich więcej, ale...

Michał Piotrowski

To historyczny moment i początek długo oczekiwanej rewolucji kolejowej: pierwsze cztery elektryczne pociągi wjechały w czerwcu na linię Pomorskiej Kolei Metropolitalnej. Mogłoby ich być znacznie więcej, gdyby nie to, że... należąca do PKP PLK linia kolejowa 201, z którą PKM łączy się za lotniskiem, nadal nie doczekała się obiecywanej od 6 lat elektryfikacji.

Fot. materiały UMWP

Wyobraźmy sobie, że zamiast 90 pociągów przyjeżdżających i odjeżdżających każdego dnia z dworca we Wrzeszczu na linię PKM – jest ich dwa razy tyle. W dodatku jeżdżą „w takcie”, a każdy z nich zabiera o stu pasażerów więcej niż obecnie, a także dwa razy więcej rowerów.

– Wreszcie moglibyśmy skutecznie rozładować tłok na linii PKM. Byłoby to możliwe,

gdyby trakcja niedawno zelektryfikowanej za 89 mln zł linii PKM nie kończyła się w szarym polu – nie kryje gorczy marszałek województwa pomorskiego Mieczysław Struk.

Zaniedbania rządu i PKP PLK

Warto przypomnieć, że wiceminister transportu Andrzej Bittel w 2017 r. – w odpowiedzi na interpelację ówczesnego posła Marcina Horały – zapewniał, że prace modernizacyjne na linii 201 wraz z elektryfikacją zakończą się w 2022 r. Również w 2017 r. spółki PKM i PKP PLK podpisały porozumienie o współpracy deklarując zakończenie realizacji swoich inwestycji do końca 2023 r. Tymczasem do dziś PKP PLK nawet nie rozpoczęła jeszcze swojej części inwestycji i nie wiadomo, czy i kiedy elektryfikacja linii 201 zostanie zrealizowana.

– Przez zaniedbania rządu mieszkańcy Żukowa, Kartuz, Kościerzyny i wielu innych pomorskich miejscowości nie zobaczą nie tylko elektrycznego pociągu, ale prawdopodobnie

– ze względu na zamknięcia torowe – żadnego. Warto również wspomnieć, że równoległe do prac na linii 201 miały toczyć się prace na linii kolejowej 203 Tczew – Chojnice – przypomina marszałek Struk.

Hybrydy częściowo rozwiążą problem

By przynajmniej częściowo ratować sytuację samorząd województwa pomorskiego zdecydował się kupić cztery pociągi hybrydowe, które będą w stanie poruszać się po zelektryfikowanej linii PKM, a następnie pojadą dalej po niezelektryfikowanej linii 201. Pociągi te pojawią się na Pomorzu już w 2024 r. To jednak jedynie częściowe rozwiązanie problemu.

Opóźnienia ze strony PKP PLK powodują, że w bieżącym roku na zelektryfikowanej linii PKM pociągi elektryczne pojawią się w ograniczonym zakresie. Po wakacyjnej przerwie na linii PKM jeździć będą cztery takie składy zapewniając bezpośrednie połączenie z lotniskiem mieszkańcom Malborka i Tczewa.

**NOWE SKŁADY ELEKTRYCZNE
TO WIĘCEJ MIEJSC I WYŻSZY KOMFORT JAZDY**

• najczęściej kursujące składy na linii PKM

liczba miejsc 350

liczba miejsc dla rowerów **6**

EZT Newag

• mają w przyszłości kursować na linii PKM

liczba miejsc 440

liczba miejsc dla rowerów 16

WIELKIE ZMIANY W SKARSZEWACH

Dzięki unijnym projektom za prawie 21 mln zł

Marcin Szumny

Utworzenie Lokalnego Centrum Usług Społecznych oraz rewitalizacja starego miasta i dworca PKP. To dwa duże projekty realizowane w ostatnich latach w Skarszewach przy wsparciu funduszy europejskich w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020. Jak dzięki nim zmieniło się to miasto?

Uroczyste podsumowanie unijnych projektów w Skarszewach odbyło się 28 czerwca 2023 r. W wydaniu wzięł udział marszałek województwa pomorskiego Mieczysław Struk.

Lepszy dostęp do usług społecznych

Pierwszy projekt, realizowany przez Stowarzyszenie Integracja Na Plus, obejmował utworzenie Lokalnego Centrum Usług Społecznych w Skarszewach. Jego celem była poprawa dostępu do wysokiej jakości usług społecznych i opiekuńczych, w tym usług specjalistycznych w miejscu zamieszkania i sąsiedzkich, asystenckich oraz do miejsc opieki wycieczniowej. Dzięki temu w placówce z pomocy będą mogły skorzystać osoby potrzebujące wsparcia w codziennym funkcjonowaniu. Dodatkowo, w ramach projektu, przebudowano i wyremontowano jeden z obiektów w mieście na rzecz mieszkań wspomaganych. Na potrzeby Lokalnego Centrum Usług Społecznych zaplanowano również zakup wyposażenia oraz busa.

Fot. materiały UMWP

Łącznie wartość tego projektu wyniosła ponad 5,2 mln zł, z czego ponad 4,5 mln zł stanowiło dofinansowanie ze środków unijnych w ramach RPO WP 2014-2020.

Lepsze warunki do mieszkania i spędzania czasu wolnego

Drugi projekt realizowany w Skarszewach skupił się na rewitalizacji. Na obszarze starego miasta oraz w okolicach nieczynnego dworca kolejowego wyremontowano budynki mieszkalne oraz przebudowano ulice razem z infrastrukturą podziemną (tj. siecią wodociągową, kanalizacją deszczową i sanitarną). Pojawiły się nowe chodniki dla pieszych i parkingi dla samochodów. Prace objęły też stworzenie miejsc do spędzania czasu przez mieszkańców, w tym powstanie nowego placu zabaw oraz zagospodarowanie brzegu rzeki Więtcisa z budową kładki pieszej.

Na rewitalizowanym obszarze realizowane są również

Fot. materiały UMWP

działania służące integracji i aktywizacji społecznej. W tym celu utworzono Centrum Wspierania Rodziny, które obejmuje prowadzenie wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży oraz centrum usług asystenckich i opiekuńczych skierowanego w szczególności do seniorów i osób niepełnosprawnych. Ze wsparcia korzystają tam też rodziny. Formą pomocy są m.in. grupy wsparcia dla osób współuzależnionych od alkoholu i innych środków psychoaktywnych, osób doświadczających przemocy w rodzinie oraz młodzieży z problemami agresji i uzależnień, a ponadto poradnictwo specjalistyczne i rodzinne, pomoc prawna, terapia psychologiczna oraz wsparcie asystenta rodziny.

Łącznie wartość tego projektu wyniosła ponad 15,5 mln zł, z czego ponad 7,6 mln zł stanowiło dofinansowanie ze środków unijnych w ramach RPO WP 2014-2020.

Fot. materiały UMWP

Kaszubi z całego do Kartuz

Marcin Szumny

Światowe Zjazdy Kaszubów organizowane są corocznie na pamiątkę zjednoczenia Kaszub w granicach samorządowego województwa pomorskiego w 1998 r. W tym roku mija dokładnie 25 lat od tego wydarzenia.

Uczestnicy imprezy dotarli do Kartuz dwoma specjalnymi pociągami Transcassubia, które rano wyruszyły z Helu i Chojnic. Na pokładzie jednego z nich pasażerom towarzyszył marszałek województwa pomorskiego Mieczysław Struk.

W Kartuzach odbył się XXIV Światowy Zjazd Kaszubów. Jak co roku na lipcową imprezę przyjechali Kaszubi z całej Polski i świata. Była wspólna zabawa, koncerty, występy kabaretowe oraz turniej gry w Baśkę. Pobity został także rekord gry na diabelskich skrzypcach.

świata zjechali

Główne obchody odbywały się w Parku im. Solidarności, gdzie po oficjalnym otwarciu zjazdu przyszedł czas na koncerty, wspólne śpiewanie i występy kabaretowe. Gwiazdą imprezy był Martin Lange, czyli duet muzyków Marcina Makowca oraz pochodzącego z Kartuz Michała Lange.

Imprezie towarzyszył Jarmark Kaszubski, na którym nie zabrakło regionalnych potraw oraz rękodzieła artystycznego. Tradycyjnie rozegrany został turniej gry w baśkę. Pobity został także rekord gry na diabelskich skrzypcach! W ubiegłym roku jednocześnie na tym instrumencie grało 39 osób, w tym roku aż 78.

Fot. materiały UMWP

WOJEWÓDZKIE CENTRUM ONKOLOGII W GDAŃSKU MA NOWY REZONANS

Dorota Kulka

Nowy sprzęt będzie wykorzystywany do badania m.in. przepływu krwi przez mózg czy gruczoł krokowy, a także oceny rozsiewu nowotworu w kościach. Dzięki temu pacjenci chorzy na raka szybciej uzyskają diagnozę i wcześniej zostaną poddani odpowiedniej terapii.

Rezonans (MRI) służy do obrazowania wykorzystującego pole magnetyczne i generowane komputerowo fale radiowe. To badanie o wysokiej jakości, dzięki któremu możliwa jest szczegółowa ocena narządów i tkanek. Sprzęt, który od końca maja jest na wyposażeniu WCO, ma pole magnetyczne o wartości 1,5 Tesli. Wyposażony jest w unikatową technologię, dzięki której ograniczone jest użycie helu (tylko 7 litrów w stosunku do ok. tysiąca litrów w konkurencyjnych rozwiązaniach), co zmniejsza koszty eksploatacji. Stół do aparatu umożliwia badanie pacjentów o wadze do 250 kg z otworem o średnicy 70 cm.

– Ponadto, sprzęt jest wyposażony w wiele aplikacji, które zapewniają lepsze niż od tej pory analizowanie i opisywanie badań. MRI ma też dedykowane cewki, dzięki którym możliwe jest wykonanie większego spektrum badań. Na przykład długa cewka służy do jednoczesowego badania jamy brzusznej i miednicy – mówi dyrektor WCO Monika Nowaczyk.

Dzięki temu skróci się czas samego badania, które do tej pory trwało od 15 minut do godziny.

Te nowoczesne rozwiązania poszerzyły zakres wykonywanych w WCO w Gdańsku badań. Chodzi m.in. o perfuzję (przepływ krwi) gruczołu krokowego i mózgu (pozwoli na szybsze wdrożenie leczenia onkologicznego), spektroskopię mózgu (w wielu przypadkach pozwala na odstąpienie od biopsji lub decydowałoby o rozległości zabiegu w obrębie tkanki mózgowej), ocenę rozsiewu w kościach (obecnie badanie wykonywane jest przy użyciu tomografu wiąże się z narażeniem pacjenta na promieniowanie), biopsję prostaty i piersi pod kontrolą MRI. Rezonans kosztował ponad 6,3 mln zł, które przekazał samorząd województwa pomorskiego z funduszy europejskich. Sprzęt został sfinansowany ze specjalnej linii budżetowej REACT-EU, w ramach reakcji Unii Europejskiej na pandemię COVID-19.

PORADNIA CHIRURGII ONKOLOGICZNEJ W SZPITALU MORSKIM IM. PCK W GDYNI W NOWEJ LOKALIZACJI

Dorota Kulka

W Poradni chirurgii onkologicznej są m.in.: gabinety konsultacyjne, diagnostyczno-zabiegowe, poczekalnia dla pacjentów oraz toalety dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Inwestycja kosztowała prawie 1,9 mln zł. Poradnię zdobi też nowoczesna szklana instalacja.

Uroczyste otwarcie poradni w nowej siedzibie w Gdyni pod koniec czerwca i było połączone z piknikiem zdrowotnym.

Jak wygląda po zmianach?

Poradnia chirurgii onkologicznej zajmuje prawie 160 mkw. Są w niej: dwa gabinety konsultacyjne, dwa gabinety diagnostyczno-zabiegowe, poczekalnia dla pacjentów oraz pokój pielęgniarki zarządzającej. Ponadto, przygotowano: pomieszczenie socjalne, magazyn, toaletę dla pacjentów dostosowaną do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, a także szatnię dla personelu z przyległą łazienką oraz pomieszczenie porządkowe. Zmiany kosztowały prawie 1,9 mln zł, z czego większość środków przekazał samorząd województwa pomorskiego, a spółka Szpitale Pomorskie dołożyła 50 tys. zł.

Jest też coś wyjątkowego

Poradnia zyskała unikalny wystrój. Wszystko za sprawą sopockiej artystki Edyty Barańskiej, która na co dzień realizuje prace w wielu miejscach na świecie. Tym razem nieodpłatnie upiększyła poradnię stworzoną przez siebie instalacją ze szkła artystycznego. Ten miły akcent nie tylko ocieplił wizerunek Poradni chirurgii onkologicznej, ale też będzie cieszył oczy pacjentów czekających na badania czy terapię. Jak wyjaśniała Barańska: „To chmury i niebo nadziei z promykami słońca dla osób w drodze po wyzdrowienie.”

Piknik zdrowotny

Podczas pikniku chętni mogli skorzystać też z bezpłatnych badań i konsultacji medycznych. Można było zbadać występujące na skórze znamiona, sprawdzić poziom glukozy we krwi oraz zmierzyć ciśnienie tętnicze. Porad udzielali chirurdzy onkologiczni i dietetycy. Panie ze Stowarzyszenia Amazonki Gdyniśkie uczyły, jak prawidłowo badać piersi.

Fot. materiały UMWP

Fot. materiały UMWP

Fot. materiały UMWP

PONAD 8,6 MLN ZŁ NA DROGI DLA ROLNIKÓW

Aleksander Olszak

Z dróg dojazdowych do pól rolnicy korzystają praktycznie codziennie. Często jednak stan tych dróg jest bardzo zły. Teraz dzięki ponad 8,6 mln zł z budżetu województwa pomorskiego zostaną one wyremontowane. Wsparcie otrzyma 68 gmin.

Pierwsze umowy z samorządami gminnymi zostały podpisane na początku lipca podczas spotkania wicemarszałka Leszka Bonny z samorządowcami w Pruszcze Gdańskim. W podpisaniu umów uczestniczył również senator RP Ryszard Świliński.

Drogi dojazdowe do pól to traktory wykorzystywane codziennie w pracy rolników. Ich stan nie zawsze jest zadowalający. Powstają tam koleiny i dziury.

– To bardzo często negatywnie wpływa na sprzęt rolniczy, który nie jest tani. Dlatego m.in. zdecydowaliśmy o przekazaniu gminom wsparcia finansowego na remont tych traktów – mówi

Leszek Bonna, wicemarszałek województwa pomorskiego. W tegorocznej edycji o dofinansowanie wystąpiło 68 gmin z całego Pomorza. – Kwota dofinansowania którą przeznaczamy dla gmin to ponad 8,6 mln zł – dodaje wicemarszałek.

Pozwoli to na remont kilkunastu kilometrów dojazdów do pól.

Podpisane w Pruszcze Gdańskim dokumenty, to umowy z 12 gminami: Skarszewy, Malbork, Pruszcz Gdański, Cedry Wielkie, Sztutowo, Nowy Dwór Gdański, Przywidz, Starogard Gdański, Kwidzyn, Kościerzyna, Stęzna i Morzeszczyn. Kwota dofinansowania jest różna i wynosi od 45 do 180 tys. zł. A jak zmienia się drogi dzięki pieniądзом z budżetu województwa?

– Przede wszystkim zostaną utwardzone dzięki ułożeniu płyt betonowych, tłuczni lub w niektórych miejscach nawierzchni bitumicznej – opisuje Leszek Bonna.

RUSZAJĄ REMONTY DRÓG LOKALNYCH

Aleksander Olszak

Sieć drogowa to nie tylko drogi krajowe czy wojewódzkie. W znacznej mierze są to drogi gminne czy powiatowe. Dzięki samorządowi województwa pomorskiego około 15 km takich tras na Powiślu, Żuławach oraz na Kaszubach i Kociewiu zostanie wyremontowanych.

Umowy z przedstawicielami gmin i powiatów zostały podpisane przez marszałków województwa pomorskiego Mieczysława Struka i Józefa Sarnowskiego na początku czerwca, podczas spotkania w Sztumie.

To już drugi etap podpisywania umów. Tym razem przedstawiciele samorządu województwa pomorskiego przekazali dokumenty 12 gminom: Pruszcz Gdański, Sadlinki, Stara Kiszewa, Mikołajki Pomorskie, Prabuty, Skórcz, Przywidz, Nowy Dwór Gdański, Pelplin, Skarszewy, Sztum i Karsin oraz powiatowi kwidzyńskiemu. Dzięki temu remontem zostanie objętych prawie 15 km dróg gminnych i powiatowych. Wartość podpisanych porozumień to ponad 23 mln zł.

Wcześniej podobne umowy zostały podpisane z samorządami z m.in. powiatu bytowskiego, kartuskiego czy puckiego. W ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich przeprowadzone zostały w sumie 4 konkursy na realizację projektów z zakresu budowa lub modernizacja dróg lokalnych zawarto 69 umów na łączną kwotę dofinansowania prawie 134 mln zł.

RUSZA TEŻ REMONT NA DRODZE WOJEWÓDZKIEJ 524

Około 3,1 mln zł będzie kosztować przebudowa kolejnego odcinka drogi wojewódzkiej 534 w okolicach Ośna. To kolejny odcinek tej ważnej dla Powiśla drogi, który będzie wyremontowany. Inwestycja będzie finansowana z budżetu województwa pomorskiego.

Droga wojewódzka 524 przebiegając przez północno-wschodnią część powiatu kwidzyńskiego, pozwala kierowcom jadącym od strony Prabut do Brachlewa ominąć Kwidzyn. Dziennie korzysta z niej kilka tysięcy pojazdów. Remont będzie obejmował odnowę i wzmocnienie nawierzchni jezdni. Wykonane zostaną także pobocza i wyremontowane będą zjazdy na posesje oraz wyremontowane przepusty. W samym Ośnie wyremontowany zostanie chodnik. Inwestycja finansowana jest ze środków budżetu województwa pomorskiego. Prace potrwać do końca sierpnia. (AO)

POMORZE KUPI JEDEN, A NAWET 10 ELEKTRYCZNYCH POCIĄGÓW

Dorota Patzer

To kolejne kolejowe zakupy pomorskiego samorządu: po przetargach na dostawę 31 sztuk elektrycznych zespołów trakcyjnych oraz 4 sztuk tzw. „hybryd”, czyli dwunapędowych zespołów trakcyjnych, Zarząd Województwa Pomorskiego ogłosił przetarg na zakup jednego pojazdu o napędzie elektrycznym z opcją, dzięki której województwo pomorskie będzie mogło kupić kolejnych 9 pojazdów. Skorzystanie z opcji zależy od pozyskania środków z Krajowego Planu Odbudowy.

Fot. materiały UMWP

Ofertę w przetargu złożyła nowosądecka spółka Newag, która dostawę pojazdu wraz z przeprowadzeniem instruktaży technicznych dla pracowników operatora kolejowego wyceniła na kwotę 34,8 mln zł.

Pojazd, który samorząd województwa pomorskiego planuje kupić, będzie przeznaczony do obsługi połączeń regionalnych. Podobnie jak w przypadku poprzednich przetargów, nowy pociąg ma mieć klimatyzację, sieć wi-fi, nowoczesny system informacji pasażerskiej oraz defibrylatory AED. Nad bezpieczeństwem

podróżnych będzie czuwał monitoring. Pojazd będzie posiadał m.in. miejsca dla osób z niepełnosprawnościami i osób o ograniczonej możliwości poruszania się oraz toaletę przystosowaną do potrzeb takich osób. Zostanie również wydzielona przestrzeń do przewozu rowerów.

15 czerwca 2023 r. samorząd województwa pomorskiego złożył do Centrum Unijnych Projektów Transportowych wniosek o dofinansowanie w ramach Krajowego Planu Odbudowy dla projektu *Zakup 10 elektrycznych zespołów trakcyjnych w celu poprawy*

dostępności transportowej mieszkańców województwa pomorskiego do rdzenia aglomeracji trójmiejskiej. Środki pozyskane z KPO pozwoliłyby kupić nawet 10 nowoczesnych pojazdów kolejowych o napędzie elektrycznym. Dzięki tej inwestycji zwiększy się także komfort podróży pasażerów.

– Samorząd województwa pomorskiego złożył wniosek o dofinansowanie w ramach Krajowego Planu Odbudowy. Jeśli dofinansowanie z KPO zostanie przyznane, wówczas będziemy chcieli w pełni wykorzystać przewidziane w przetargu prawo opcji i zamówić łącznie 10 nowoczesnych zespołów trakcyjnych. Pozwoli to w dalszym ciągu konsekwentnie rozwijać transport kolejowy na Pomorzu i poprawiać komfort podróży pasażerów – mówi Mieczysław Struk, marszałek województwa pomorskiego.

Kwota wsparcia, o jaką ubiega się samorząd, to blisko 250 mln zł.

KARCZMA U DARGOSCHA W KLUKACH JAK NOWA

Katarzyna
Piotrowska-Turnowiecka

Pod koniec czerwca odbyła się uroczysta prezentacja Karczmy u Dargoscha po remoncie, a także otwarcie nowo wybudowanej świetlicy wiejskiej.

Zabytkowa karczma u Dargoscha w Klukach to zrekonstruowana XIX-wieczna chałupa przywieziona w latach

80. z pobliskiego Wierzhocina. Przez ostatnie cztery lata była całkowicie wyłączona. Teraz po pożarze wyremontowany obiekt, obok dawnej części gastronomicznej i noclegowej, wzbogacił się o przestrzeń do prowadzenia warsztatów edukacyjnych. W skansenie działała do tej pory jedna zagroda

edukacyjna, która była używana głównie latem. W utworzonym w karczmie Centrum Tradycji i Ochrony Dziedzictwa Kulturowego będą odbywały się całoroczne zajęcia edukacyjne związane ze zwyczajami słowińskimi. Pieniądze na odrestaurowanie karczmy przekazał marszałek województwa pomorskiego. Obiekt będzie jeszcze wyposażany i pierwszych gości przyjmie w przyszłym roku. Wraz z karczmą otwarta została również świetlica.

– Takie miejsca to nasze kulturalne dziedzictwo i należy o nie dbać. Dlatego dołożymy wszelkich starań, żeby jak największą ilość osób mogło dzięki nim zapoznać się z bogatymi tradycjami naszego regionu – mówi marszałek Struk.

W 2019 r. zabytkową karczmę zniszczył pożar. W krytym strzechą obiekcie ogień całkowicie strawił dach i poddasze.

Zachowały się na szczęście stare zabytkowe belki, stropy i rygle. Remont kosztował ponad 3 mln. zł. W zabytkowej karczmie powstanie Centrum Tradycji i Ochrony Dziedzictwa Kulturowego.

Fot. materiały UMWP

Fot. materiały UMWP

POMORSKIE OSP PONAD MILION ZŁOTYCH NA BEZPIECZEŃSTWO MIESZKAŃCÓW REGIONU

Aleksander Olszak

208 jednostek ochotniczych straży pożarnych z całego województwa pomorskiego otrzyma wsparcie w ramach programu *Pomorskie OSP 2023* na zakup sprzętu ratowniczo-gaśniczego. Decyzję przekazującą milion złotych dla strażaków radni województwa podjęli jednogłośnie podczas sesji sejmiku.

Ochotnicze straże pożarne realizują zadania w zakresie ochrony życia, zdrowia, mienia i środowiska. Często to właśnie druhowie z OSP są pierwsi na miejscu zdarzenia. OSP skupiają w swoich szeregach profesjonalnych i oddanych społeczników, gotowych nieść pomoc, często narażając własne życie.

– Wiecie państwo, kim są strażacy ochotnicy? To druhowie i drużyny, którzy chcą pomagać i są wyszkoleni. Ale skuteczność ich działania uzależniona jest w dużym stopniu od sprzętu, jakim dysponują – mówił podczas sesji sejmiku Marek Buza, prezes zarządu wojewódzkiego Związku Ochotniczych Straży Pożarnych RP w Gdańsku.

I właśnie na zakup sprzętu samorząd województwa pomorskiego przeznaczył ponad milion złotych.

W ramach *Pomorskiego OSP 2023* wnioski mogły składać gminy. Ostatecznie po weryfikacji złożonych dokumentów dofinansowanie otrzyma 59 gmin.

– Wsparcie dostanie w sumie z naszego regionu 208 jednostek OSP – podsumował projekt uchwały Józef Sarnowski, wiceburmistrz województwa pomorskiego.

Gminy otrzymają od 10 do 20 tysięcy złotych. O tym, jaki konkretnie sprzęt zostanie zakupiony, decydować będą zawarte umowy. A te będą podpisywane już w najbliższym czasie.

NOWA PRZYSTAŃ NA TUDZE JUŻ OTWARTA

Aleksander Olszak

Pomost cumowniczy, toaleta, prysznic i sezonowy bosmanat. Tak wygląda nowa przystań na Tudze w Nowym Dworze Gdańskim, która powstała przy budynku starostwa powiatowego. To kolejna przystań na szlaku Pętli Żuławskiej.

Przekazanie wodniakom nowej infrastruktury odbyło się w połowie czerwca.

Do tej pory dopłynięcie do Nowego Dworu Gdańskiego było niemożliwe. Rzekę blokowały mosty, a jachty nie miały gdzie cumować. Teraz to się zmieniło. Konieczne do tego były cztery inwestycje. Trzy już zostały zakończone. To przebudowa mostów w Tujsku i Żelichowie oraz budowa przystani żeglarskiej w Nowym Dworze Gdańskim. Do końca tego roku planowane jest zakończenie przebudowy mostu obrotowego w Rybinie. To umożliwi żeglarzom bezkolizyjny dostęp rzeką Tugą do Nowego Dworu Gdańskiego.

– Pętlę Żuławską znają chyba wszyscy wodniacy. Od tego roku na jej mapie pojawił się nowy szlak. To rzeka Tuga – podkreślał Mieczysław Struk, marszałek województwa pomorskiego. – Cieszę się, że dzięki tym inwestycjom, rzeka po ponad 40 latach znów jest otwarta dla żeglugi. Serdecznie zapraszam do odkrywania z wody zabytków i krajobrazów tej części Żuław Wiślanych – dodał marszałek.

Otwarty wraz z nowym sezonem żeglarskim szlak to łącznie ponad 10 km drogi wodnej.

Nowa przystań na Tudze znajduje się w samym centrum Nowego Dworu Gdańskiego, tuż obok budynku starostwa powiatowego. Jest to obiekt w stylu „weneckim”. Składa się z 36-metrowego pomostu cumowniczego wraz z przyłączami wodno-elektrycznymi. W zmodernizowanych pomieszczeniach starostwa znajduje się sezonowy bosmanat żeglarski oraz toaleta, prysznic i suszarnia. Prace budowlane objęły również najbliższą okolicę przystani. Postawione zostały tam wiaty wypoczynkowe wraz z ławami i stołami. Te wszystkie inwestycje kosztowały ok. 12,5 mln zł. W 85 proc. finansowane były ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020.

Fot. materiały UMWP

O BIBLIOTEKACH NA POMORZU

Miejsce ostatnie

Gdy policzyć, ilu mieszkańców Pomorza przypada na jedną bibliotekę, okaże się, że pomorskie zajmuje w tej statystyce... ostatnie miejsce w kraju. Może chociaż w liczbie książek dostępnych na bibliotecznych półkach wypadamy lepiej? Niestety nie – również ostatnie miejsce w kraju. Ilu zaś mamy bibliotekarzy uwijających się pomiędzy regałami? W przeliczeniu na liczbę mieszkańców – miejsce przedostatnie.

W ciągu minionych trzech dekad z mapy Pomorza zniknęło 20 proc. bibliotek publicznych. Biblioteki wymierają oczywiście w całym kraju, to trend ogólnopolski, niemniej – wniosek z tych przykrych dla Pomorza statystyk nasuwa się niejako sam: trzeba nareszcie przyrzeć się uważniej, co takiego dzieje się w naszym regionie z bibliotekami publicznymi, że wiodą one żywot tak dychawiczny.

Wojewódzkiej i Miejskiej Bibliotece Publicznej w Gdańsku urząd marszałkowski zlecił zadanie sporządzenia raportu, który przybliżałby nas do odpowiedzi na to pytanie. Raport został opracowany przez zespół socjologów, kierowany przez prof. Cezarego Obracht-Prondzińskiego. Nie było łatwo. Nie raz i nie dwa badacz, dzwoniący do jakiegoś urzędu z prośbą, że chce porozmawiać „z kimś od bibliotek”, słyszał w odpowiedzi: „eee, zaraz, kto by to mógł być?”. „No to z kimś od kultury?” – ułatwiał sprawę badacz. „Eee, to może X” – słyszał w odpowiedzi.

Kto jest ciekaw całego raportu, może go odnaleźć na stronie internetowej WiMBP. Dla mnie, wśród wielu jego zastanawiających fragmentów, nader ciekawe były odpowiedzi urzędników samorządowych na dwa zadawane im pytania: „Czy biblioteki są ważne dla lokalnego życia”? – Liczna grupa respondentów odpowiadała, że oczywiście tak. „Czy zatem

czy trzecie?

Fot. pixels.com

w działaniach państwa urzędu zmieni się polityka wobec bibliotek?”. „Nie spodziewałbym się” – odpowiadała równie liczna grupa ankietowanych osób.

Deklaratywnie głosimy oczywiście, że czytelnictwo jest ważne, że książka jest istotna, że biblioteki powinny być wobec tego wspierane. Tak deklarujemy, bo tak wypada. Ale tych deklaracji nie przekładamy na praktykę. Co powinno dziwić, ponieważ wszędzie tam, gdzie samorządowcy zainwestowali w bibliotekę, przekonywali się po pewnym czasie, że przyniosło to liczne i wymierne korzyści. Nie tylko mieszkańcom. Także władzy. Korzyści mierzone zadowoleniem obywateli.

– Kiedyś w wakacje chciałem odwiedzić znajomego wójta na południu Polski – opowiadał mi pewien pan wójt z Pomorza. – Dzwonię, mówię słuchaj, wpadłbym do ciebie, kiedy znajdę cię w urzędzie? O nie, nie – usłyszałem w odpowiedzi – zapraszam cię nie do urzędu, tylko do naszej nowej biblioteki.

Pan wójt z Pomorza pojechał, spotkał się w bibliotece, obejrzał ją i po powrocie do siebie postanowił zrobić coś podobnego. Dzisiaj jest tak, że u pana wójta z Pomorza działa jedna z najciekawiej prowadzonych bibliotek na Pomorzu. Ku zadowoleniu i dumie mieszkańców.

Nie przesadzajmy z czarownictwem: na Pomorzu znajdziemy dzisiaj wiele gmin słusznie szczących się prowadzonymi przez siebie

bibliotekami. Takich miejsc przybywa. Ale średnia jest, jaka jest. Tych 20 proc. bibliotek, które zniknęły z mapy regionu, nie oznacza, że wjechały tam buldożery i zburzyły budynki. Nierzadko odbywało się to tak, że bibliotekę organizacyjnie łączono z inną lokalną instytucją. Prawo, choć zobowiązuje każdą jednostkę samorządu terytorialnego do prowadzenia biblioteki, na takie rozwiązanie pozwala. I znów – nie za każdym razem dzieje się to ze szkodą dla placówki bibliotecznej. Bywa, że intencją połączenia jest jej wzmocnienie. Ale najczęściej intencje są niestety inne: można zaoszczędzić na etatach, można połączyć administrację, można pracowników biblioteki przekierować do pracy przy organizacji kulturalnych czy sportowych imprez. Efekty oszczędzania na bibliotekach bywają takie, że biblioteka nie może uskładać wkładu własnego, by ubiegać się o ministerialne dotacje na zakup książkowych nowości. Pieniędzy starcza tylko na etaty i opał... Na to drugie zresztą nie zawsze: słyszałem opowieści, jak to w minioną srogą zimę w niektórych bibliotekach panie siedziały mocno opatulone, po same uszy, bo biblioteka była niedogrzana.

Opracowany już raport o kondycji bibliotek na Pomorzu to pierwszy etap tego projektu badawczego. W ramach etapu drugiego w 2024 roku socjologowie nie będą już obdzwaniać urzędów, tylko ruszą w teren do wielu pomorskich

gmin. – Puk, puk, dzień dobry, chciałbym porozmawiać z kimś od bibliotek... Ciekawe, jak zostaną przyjęci. Dzięki tym pogłębionym wywiadam zostanie dopełniony znany już nam i niestety przykry obraz życia pomorskich bibliotek, wynikający ze statystycznych zestawień. Dowiemy się, co na ten temat myślimy, czy i jak chcielibyśmy cokolwiek zmieniać. Wydaje mi się to niezwykle ważne, o wiele istotniejsze, niż same cyferki. Największa bariera w rozwoju bibliotek na Pomorzu jest, w moim przekonaniu, barierą mentalną, polega na sposobie myślenia, opartym na stereotypie biblioteki jako pokrytej

kurzem instytucji, w której jedynie wymienia się książki przeczytane na nieprzeczytane, ot i wszystko. Tymczasem biblioteka dzisiaj to instytucja kultury znakomicie wpisująca się w socjologiczną teorię „trzeciego miejsca”, przestrzeni pomiędzy domem i pracą, przestrzeni spędzania czasu, edukacji, poznawania, budowania relacji, budowania lokalnej tożsamości i lokalnej dumy.

Jak długo nie zmienimy sposobu myślenia o bibliotece, tak długo nie odmienimy w nich niczego.

Jarosław Zalesiński
dyrektor Wojewódzkiej i Miejskiej
Biblioteki Publicznej w Gdańsku

BĘDIEMY WSPIERAĆ GMINY I POWIATY

Ostatnie dwa posiedzenia Pomorskiej Rady Kultury, która jest ciałem doradczym marszałka województwa – w American Corner – filii WiMBP w Gdańsku i w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Tczewie, poświęciliśmy dyskusji na temat stanu czytelnictwa i kondycji bibliotek w naszym regionie. Wnioski niestety nie napawają optymizmem i muszą po prostu zmobilizować nas wszystkich do działania. Wojewódzka i Miejska Biblioteka Publiczna w Gdańsku w stosunku do pozostałych bibliotek publicznych może odgrywać jedynie rolę doradcą czy wspierającą w działaniach merytorycznych. Zgodnie z ustawą o bibliotekach organem, odpowiadającym za prowadzenie placówki bibliotecznej, jest odpowiednia jednostka samorządu terytorialnego. Niemniej uważam, że należy łączyć nasze siły, by istniejący stan rzeczy zmienić, tym bardziej, że fatalnych danych dotyczących stanu bibliotek i czytelnictwa nie można – choćby tylko intuicyjnie – nie łączyć z wynikami egzaminów szkolnych na Pomorzu. Razem z zespołem WiMBP będziemy szukać możliwych pól działania, do tego samego zachęcam władarzy naszych gmin i powiatów.

Mieczysław Struk
marszałek województwa pomorskiego

To już siódma edycja organizowanego przez pomorski samorząd Wielkiego Splywu Kajakowego. Tym razem – dzięki współpracy z miastem Gdańsk – popłynęliśmy Motławą i mieliśmy okazję zobaczyć stolicę województwa z całkiem nowej, wodnej perspektywy. W tej edycji splywu

wzięło udział prawie 200 kajakarzy w bardzo różnym wieku – byli młodzi i starsi kajakarze, a nawet... czworonogi. Wielki Splyw Kajakowy realizowany jest raz do roku w ramach projektu *Pomorskie Szlaki Kajakowe*, w ramach którego urząd marszałkowski rozbudowuje i modernizuje infrastrukturę kajakową na całym Pomorzu. (MP)

